

NOORD-BRABANDER.

De afloop van dit blad geschiedt driemaal 's weeks, en wel *dinsdags, dondersdags en zaterdag*, en wordt franco toegesonden tot de laatste gelegenheid, voor den prijs van 1/2 gulden voor 3 maanden. Men kan zich altijd laten inschrijven op alle postkantoren en bij de voornaamste boekhandelaars. Voor deze stad en omringende plaatsen, van waar het zelf bij de uitgeverij wordt afgehaald, is de prijs slechts 1/3 gulden. Advertenties worden tegen 15 cents de regel geplaatst.

Diets verum
Quid vobis? HORATIUS.

NUMMER 20. 'S BOSCH. DINGSDAG, 21 FEBRUARIJ 1832.

Nederlanden.

DEPARTEMENT VAN MARINE.

De directeur-generaal van de Marine, naar aanleiding van het besluit van 20 januarij 1832, waarbij onderscheidene bepalingen worden gemaakt omtrent de werving tot de zeedienst, de wijze van de zeedienst te verrichten, ook voor de bemanning der in aanbouw zijnde deelen, zoudde zijnde gekomen, gewapende vaartuigen voor de hinnenlandsche dienst op de rivieren. En vermeenende dat niets nuttiger daartoe zal kunnen strekken, dan het publiek nauwkeurig te onderrigten, omtrent de middelen, welke tot aanmoediging voor den zeedienst in de tegenwoordige omstandigheden worden aangewand.

Brengt hij deze ter algemeene kennis: Dat de werving voor Zr. Ms. zeedienst bij onderscheidene koninklijke besluiten thans is bepaald op de navolgende zeer gunstige voorwaarden, als:

- 1. *Ordinaire zeedienst voor vijf jaren.*
- Aan de onder-officieren, eene premie van . . . f 60,00
- „ „ matrozen 1ste klasse, eene premie van . . . 60,00
- „ „ „ 2de „ „ „ „ „ „ 50,00
- „ „ „ 3de „ „ „ „ „ „ 25,00

En een aanbrengegeld van f 6 voor eenen onder-officier, en van f 3 voor eenen matroos.

Zijnde de gagien voor eenen matroos f 15, f 13 en f 11 per maand, naar zijn klasse.

De zeedienst, zoo lang de tegenwoordige tijdsomstandigheden duren.

- Aan onder-officieren, eene premie van . . . f 30,00
- „ „ matrozen der 1ste klasse, eene premie van . . . 30,00
- „ „ „ 2de „ „ „ „ „ „ 25,00
- „ „ „ 3de „ „ „ „ „ „ 12,50

Het aanbrengegeld als hierboven voor den ordinaire dienst.

Aan deze vrijwilligers worden de gagien af f 15, f 13 en f 11, maandelijks kontant geheel uitbetaald, en kunnen zij over een gedeelte beschikken, ten behoeve hunner ouders, vrouwen, kinderen, broeders of zusters; wordende het montant dier beschikbare gelden, almede maandelijks exactelijk overgemaakt aan den burgemeester der woonplaats van de belanghebbende, zonder dat zulky voor hen eenige moeite, korting of kosten veroorzaakt.

Aan iederen vrijwilliger wordt, bij zijne in diensttreding, kosteloos, eene hangmat met de noodige kooigoederen, uitgereikt, welke, bij afdanking, het eigendom van het gouvernement blijft.

Ook worden aan eenen vrijwilliger eenige hoogst benoodigde kleedingstukken, uitgereikt, indien hij die niet van zich zelven heeft, voor welke verstrekte kleedingstukken, hem maandelijks niet meer dan een tiende gedeelte der waarde op zijne aan hem overigblijvende gagie, buiten de ten behoeve zijner ouders of familie afgestane gelden, zal worden gekort; terwijl, ingeval van veranderde omstandigheden, welke de afdanking der vrijwilligers mede kan brengen, die afdanking altoos plaats zal hebben, ofschoon ook de waarde der genootene kleedingstukken niet verveend ware, zullende het alsdan daarop nog verschuldigde aan hen worden geschonken.

Welke konditien, indien men dezelve exactelijk overweegt, niets te wenschen overlaten, noch voor den man die zich onder weinig verthiensten, belast vindt met een huisgezin, noch voor den jongeling, die alsmede door de omstandigheden weinig af geen werk kan vinden, en se fs daardoor in staat zo de geraken eenigzins voor zijne ouders te kunnen zorgen, noch voor de plaatselijke armen-kassen, wyl de bedeeling van behoefligen aanmerkelyk daardoor zal kunnen verminderd worden.

Waarom dan ook hij directeur-generaal alle plaatselijke besturen uitnoodigt, om de werving voor Zr. Ms. zeedienst met al hun vermogen te helpen bevorderen, en hen herinnert, aan in vroegere jaren zoo wel geresseerde provinciale wervingen, bij welke zoodanige voordeelige konditien geene plaats vondt, wyl de gemeenten zelve daartoe moesten bydragen, en nu alles voor rekening van het gouvernement is gebragt.

Vertrouwende tevens, dat deze aanmoediging zonder veel moeite zeer goed zal werken, wanneer in de gemeenten eenige leden zich tot commissien wilden vereenigen, om naar hun best oordeel ter bereiking van het doel mede te werken, en rekruten bijeen hebbende, dezelve onder geleide van een daartoe geschikt persoon, waarin ook de rekruten zelve vertrouwen stel-

len, op te zenden naar een der naast byzijnde hoofd-departementen der Marine, ten einde aldaar gekeurd, aangeneuen en betaald te worden. Zullende het aanbrengegeld aldan kunnen worden toegevoerd tot goedmaking der reiskosten, daar op andere manier anders wordt afgegeven; zoo als ook de zeedienst wordt verleend, en de zeedienst, welke in de familie betrekking verliet, en te zamen met de zeedienst geleider aan dezelve te doen toekomen.

Wijders wordt ter kennis gebragt, dat het Z. M. bevel heeft, bij besluit dato 1 dezer, ten bevoortuigden der werving voor het korps mariniers, te bepalen, dat voortaan de premie, bij aanwerving zal bestaan, als:

- Voor eenen reeds gediend hebbenden . . . f 100,00
- Voor eenen ongedienden . . . f 50,00

Terwijl voor dat korps nog het voordeel bestaat, dat, wanneer de manschappen geëmbarkeerd zijn, zij daarenboven voeding en scheepssoldij genieten.

's Gravenhage, den 4 februarij 1832.

De directeur-generaal, voornoemd, J. C. WOLTERBEEK.

De Gouverneur der provincie Noord-Brabant, ontvangen hebbende eene missieve van den Burgemeester van Oirschot, van den 6 dezer maand, houdende dat een zinneloos persoon, genaamt Jan Loirkens, oud 27 jaren, gekleed in een zwart jakens jas en broek, witte wolle koussen, klompes, en op het hoofd eene blauwe katoenen slaapmuts, uit die gemeente van Oirschot is, zonder dat men tot heden, zijn verblijf heeft kunnen ontdekken.

Heeft goedgevonden en verstaan, de hoofden der stedelijke en plaatselijke besturen in deze provincie aan te schrijven, om in hunne gemeenten, naar dien persoon onderzoek te doen, en wanneer in hem mogten ontdekken, denzelfden persoonlijk te doen bewaren en voeden, en daarvan aan den Burgemeester van Oirschot kennis te geven, ten einde deze denzelfden weder naar zijne gemeente kan doen afhalen, en voor de volddening der kosten van verpleging van dien persoon kan zorgen.

Dit besluit zal, ten einde voorschreven, door middel van het Provinciaal Blad ter kennis van de hoofden der besturen worden gebragt, en voorts in de binnen deze provincie uitgegeven wordende nieuwspapieren worden geïnsereerd.

's Hertogenbosch, den 19 februarij 1832.

De Gouverneur voornoemd, A. J. L. VAN DEN BOGAERDE.

'S HERTOGENBOSCH, 20 February.

HH. KK. HH. de beide prinsen zijn ll. zaterdag te 's Hage aangekomen.

— Gisteren is alhier de 15 verjaardag van Z. K. H. *Willem-Alexander-Paul-Frederik*, oudste zoon des prinsen van Oranje, met het nitsteken der vlaggen en het houden eener groote parade gevierd.

— Volgens geloofwaardige berigten zal in de aanstaande maand maart eene militaire school in het instituut te Medenblik, bestemd hoofdzakelyk tot opleiding van toekomstige officieren voor het wapen der genie, gevestigd worden; doch wat het hoofdonderwijs betreft in geene betrekking tot de reeds vroeger eldaar gevestigde school staan.

— Uit 's Hage wordt gemeld dat aan de kommandanten der korpsen van het leger en de bevelhebbers der respectieve vestingen eene circulaire toegezonden is, waarbij door het departement van oorlog eene algemeene inspectie der onder huare bevelen staande troepen tegen 1 maart aanstaande bevelen wordt.

— Men spreekt van een nader protocol, waarvan de inhoud nog niet bekend is; men zegt echter dat daarbij zou bepaald zijn, dat de zaken tusschen Holland en België vóór den 15 maart aanstaande zullen moeten zijn beslist.

— De bevolking van het Oostenrijksch keizerrijk wordt met het begin van dit jaar berekend op 31,816,759 zielen.

— Het nieuwe ontwerp van wet, houdende omtrent de tusschen den turf, is thans gedrukt en heden aan de leden van de sta-

ten-generaal reedgedeeld. Volgens dit ontwerp zal van den buitenlandschen turf, welke in dit rijk zal worden ingevoerd, geheven worden een accijns van 25 centen van den spon- of baggerturf en 15 centen van den gestoken of gegraven turf, gerekend voor het dubbel vat; meerdere of mindere hoeveelheid naar evenredigheid.

De binnenlandsche turf wordt, met betrekking tot den daarop gestelden accijns, gerangschikt in vier klassen. Onder de eerste klasse behoort de spon- of baggerturf, waarvan de accijns per ton zal zijn veertien centen; onder de tweede klasse, de slag of steenturf, waarvan de accijns per ton zal zijn acht centen; onder de derde klasse de steenturf, waarvan de accijns zijn zal zes centen, en onder de vierde klasse, de lange, zoo wel zwarte als graauwe, gelijk mede de korte steenturf, waarvan de accijns zijn zal een en een halven cent per ton.

Ofschon zulks vroeger gemeld is, is de graaf Orloff, adjutant-generaal van Z. M. den Keizer van Rusland, tot hiertoe in de residentie 's Hage niet angekommen. Men wil, dat de reden daarvan zou zijn, dat de graaf, te Berlijn vernomen hebbende het verhooren van Z. M. den Koning der Nederlanden, op den 30 januarij hijs aan de conferentie te Londen aangeboden vredesverdrag, aldaar nadere instructiën van zijn hof zal afwachten.

Indien wij wel geïnformeerd zijn, heeft het kabinet van Berlijn inderdaad het traktaat geratificeerd, en daarvan de akte deszelfs gezant te Londen doen toekomen, maar met den last om de uitlevering uit te stellen, tot dat Oostenrijk en Rusland zulks mede zouden doen. Pruisen is ons dus ook afgefallen; deszelfs positie brengt echter deszelfs afhankelijkheid mede, van de beslissingen der kabinetten van Weenen en St. Petersburg. (Standaard.)

— Uit 's Gravenhage wordt van den 17 dezer gemeld: In den afgelopen nacht, heeft alhier een droevig ongeluk plaats gehad. Twee broeders, Krommiek genaamd, de een oud 15 en de andere 12 jaren, zijn in het vooronder van hun vaders schuit, liggende met potten bij de groote markt alhier, gaan slapen; zij hadden een weinig vuur bij zich, en zijn zoo onvoorzigtig geweest van alles geheel dicht te sluiten, hetwelk hen heeft doen stikken. De vader in den ochtend van den 17 februarij, het lijk openende, vond beide zijne zonen dood. Alles, wat de kunst vermag, is aangewend tot terugbrenging in het leven dezer jongelingen, doch te vergeefs. Groot is het verlies voor den gelukkigigen vader, die ontroostbaar is, alsoo beide kinderen het brood voor hunne ouders wonnen. De hond, die hij hen heeft geslagen, was bedwelmd, doch leeft nog.

— In het Journal de la province de Liège, van den 15 dezer deest men zonder meer andere aardigheden, het navolgende: Een partikulier persoon uit Antwerpen heeft onlangs in een herberg de Pasto'er een soups van 40 schotels gegeven; de gasten waren allen gebult en arm; eene premie van 60 gulden was aan den grootsten bult uitgelooft, die te gelijktijd koning van het gantmaal was. De gasten zijn met koetsen afgehaald en te huis gebracht en hebben zich den geheelen nacht vermaakt, terwijl zij zeer te vreden over hunnen trasant en kranke buiten waren.

— Uittreksel uit eenen brief bij ons ontvangen uit Rome, 2 februarij 1832. Z. H. de Papi gaaft eene volmaakte gezondheid; Z. H. is van het volk zóo bemind, dat, wanneer hij zich bij gelegenheid van eenig feest of door eene andere omstandigheid vertoont, de lucht weergalmt van het geroep leve de Heilige Vader! leve onze Souverein! enz.

Wat de provincie della Romagna aanbetreft, daar is thans een einde aan de zaak gemaakt; reeds voor eenige dagen kwath de tijding dat Cesena, Forli en Faenza door de pausselijke troepen waren ingenomen, na zich dapper en trouw gekwet te hebben; de opstandelingen namen schandelijk de vlugt. Hier is heden zelfs een edict aangeplakt, dat in alle voorname kerken in Rome tot dankzegging voor het herstel der rust het Le Deum moet gezongen worden.

Bologna is deels met pausselijke en gedeeltelijk met oostenrijksche troepen bezet en de hoofden der opstandelingen, waaronder de voorname Petrucci, een schoonmakers zoon, gingen, na dat zij hunne medegezellen aangezet hadden om het bloed voor hunne zaak te vergieten, met den hant, die in kas was, op de loop, terwijl de overblijvende wederspanningen van Bologna niet eens den moed hadden om zich bij het naderen der pausselijke troepen tegen dezelve te verzetten.

Monseigneur Casarini is steeds hier en geniet de beste gezondheid.

Duitschland.

FRANKFORT, 14 Februarij.

Z. Em. de kardinaal Zurla, vicaris-generaal van Z. H. den Paus, heeft, op bevel van Z. H., bij eene bekendmaking van den 20 januarij, het medelijken der ingezetenen van Rome en de overige gedeelten van den kenkelijken staat ingeroepen om milde bijdragen, ter gemoetkoming in den hoogstrampzaligen

toestand, waarin de bewoners van Foligno, Bevagna en andere plaatsen der provincien Spoleto en Perugia zich, ten gevolge der schrikkelijke aardbeving van den 13 januarij, bevinden. De Heilige Vader heeft reeds eene aanzienlijke som ter voorziening in de dringendste behoeften der noodlijdenden toegestaan.

— Uit Brunswijk wordt het volgende gemeld: Een handels-huis alhier, hetwelk aanzienlijke verzendingen doet, heeft brieven van Luxemburg (van den 3 dezer), volgens welke men van daar voortaan geene verzending van waren over Brunswijk naar Zuid-Duitschland meent te kunnen doen. De tijdingen uit Hamburg, ten aanzien van het hessische tolstelsel, hetwelk met dat van Pruisen is in verband gebracht, luiden mede zeer ongunstig; zelfs te Hamburg had men order om de aldaar liggende en naar Neurenberg en andere plaatsen van Zuid-Duitschland bestemde goederen, naar Rotterdam te vervoeren om van daar, over den Rijn naar derzelver bestemming verzonden te worden.

— De eerste verjaardag van de verheffing Zr. H. tot den pausselijken stoel was, op den 2 februarij, te Bologna met een Te Deum gevierd. Des avonds waren politieke gebouwen en onderscheidene particuliere huizen prachtig verlicht.

Engeland.

LONDEN, 14 Februarij.

Maandag verspreidde zich het gerucht, dat de cholera in Londen uitgebarsten was, en op den middag werd van regeringswege publiek gemaakt, dat inderdaad de epidemie van gezondheid kennis gekregen had, dat sedert de twee laatste dagen tien personen door die ziekte waren aangeast, te Rotherhite, in Limehouse, in de Borough, aan boord van een schip dat in de Deptford Creek lag. Van die krankten waren reeds drie gestorven en twee in eenen hopeloozen toestand.

Gisteren ochtend ten tien ure bedroeg het getal der zieken in Rotherhite, Limehouse en Southwark veertien, waarvan zeven overleden zijn.

De ziekte heeft zich, naar het schijnt, in eene rechte lijn verspreid en is te Limehouse begonnen, van daar naar Rotherhite, de Mont en Lambeth overgeslagen.

Dadelijk heeft de regering en de centrale commissie van gezondheid alle maatregelen in het werk gesteld om den voortgang der ziekte te stuiten, en de zieken behoorlijk te doen verzorgen en verplegen. Voor de verschillende wijken der stad zijn opzigters benoemd, wier werk het zijn zal nauwkeurige berichten in te winnen, hospitalen in gereedheid te brengen, de noodige geneesmiddelen doen uitdeelen, bedden en kleederen van smetstof te zuiveren, het publiek door gedrukte plakaten te onderrigten omtrent de noodige behandeling der krankten, de behoeftigen van warme spijzen en kleederen voorzien, enz. De admiraliteit heeft een hospitaal-schip ter beschikking van de commissie gesteld, om de zeelieden, die op de schepen in de rivier ziek mogten worden, te ontvangen. De lord maire heeft zijn huis in Abchurch-lane voor een ziekenhuis afgestaan, ook heeft doctor Babington een zijner huizen tot dat zelfde einde doen ontruimen. In het algemeen bejvert zich elk, om zoo veel in zijn vermogen is, bij te dragen tot het bestrijden dezer zoo zeer gevreesde ziekte.

Maandag avond is in de beide huizen van het parlement inlichtingen aan de ministers gevraagd omtrent het uitbarsten der ziekte, en heeft de heer Tompson, bij de gemeenten, de vergadering gerust gesteld omtrent de middelen, die van wege de commissie van gezondheid verordend zijn.

Gisteren heeft de kanselier van den exchequer, lord Althorp, aan het huis der gemeenten een voorstel van wet voorgelegd, strekkende om aan de ministers eene buitengewone volmagt te geven tot het nemen van zoodanige maatregelen van voorzorg en algemeen nut, als de omstandigheid van het uitbreken der ziekte mogt noodig maken, zoo ten aanzien van het te keer gaan der besmetting als van het verzorgen der zieken zelve. Dit werk zou aan drie lords van den geheimen raad worden opgedragen. Nog hield het voorstel in eene strafhepaling tegen een iegelijk, die de bevelen van den geheimen raad, tot dat einde gegeven, mogt overtreden. Het huis heeft, even als de ministers, begrepen, dat de zaak den meesten spoed vereischte, en dadelijk heeft de eerste en tweede voorlezing van die bill zonder tegenstand plaats gehad.

Vrij algemeen is men bij den handelstand misnoegd over de maatregelen, die het gouvernement neemt en die eenen stilstand in den handel doen vreezen. Men houdt het gevaar voor ver groot, en dus het verspreiden van ongerustheid voor onnoodig. De lieden, die zoo denken, meenen, dat het wel niet te ontkennen is, dat er eene epidemische ziekte in Londen bestaat, doch dat het niet nitgemaakt is, dat die ziekte er niet reeds eenen geruimen tijd aanwezig is geweest, en dat zij zeker minder menschen ten grave heeft gesleept dan de koortsen (typhus); die dezen geheelen winter en verscheidene vorige winters geheerscht hebben. Zij twifelen dus geenszins, of de voorzorg, die van alle kanten genomen wordt, zal den gewenschten uitslag hebben, en gelooven, dat er niet de minste reden voor vrees is.

— In de vorige week is bij het huis der gemeenten eenige

voortgang gemaakt met de hervormings-wet. Evenwel zullen er nog eenige weken verlopen alvorens die wet aldaar gereed zal zijn, en men is nog zeer in het onzekere, welk lot haar bij de pairs verbeidt. Tot nog toe zijn er geene nieuwe pairs benoemd en de vrienden der hervorming begrijpen, dat dit het eenige middel is om de bill in het hoozerhuis te doen doorgaan.

— Het schijnt der regering meer en meer ernst te zijn om belangrijke bezuinigingen in srijks uitgaven in te voeren. De som, voor de behoeften der marine aangevraagd voor het tegenwoordige jaar, is nagenoeg een miljoen sterlings minder dan die in het afgelopen jaar daarvoor besteed is geworden.

— Zondag hebben de ministers eenen kabinetsraad gehouden, die van twee uren des namiddags tot half zes ure heeft geduurd.

— De oostenrijksche ambassadeur, prins Esterhazy, wordt binnen twee maanden hier terug verwacht.

— Het eerste deel van de expeditie van don Pedro is den 10 van Behe-Ita onder zeil gegaan, met don Pedro aan boord, en heeft naar Tereira koers gezet. Het bestaat uit twee fregatten, de *Reiua de Portugal* en de *Maria II*, de korvet de *Tereira*, en twee transportschepen, de *Eduard* en de *Tyrim*. Daarop bevinden zich vijftien honderd man troepen, vijftig vrijwilligers en zeventig officieren, behalve het noodige meerk en het gewoon getal mariniers. Het tweede deel zal den 12 zeilen. Voor het vertrek der expeditie was aan de manschap de kans gegeven om met eene stomboot naar Engeland terug te keeren, doch niemand had daarvan gebruik willen maken.

Het bankiershuis van *A. R. Goldschmidt* en comp., heeft zijne betalingen moeten staken.

Frankrijk.

PARIS, 14 February.

Men meent, thans zeker te weten dat de commissie in de kamer der pairs met het onderzoek der wet belast, welke de echtscheiding zonde herstellen, zich eenstemmig tegen de aanneming van dat onderwerp heeft verklaard.

— Sedert eenige dagen sprak men veel van de spoedige ontbinding van de kamer der gedeputeerden; de belangrijke bezuinigingen, welke zij in de beide laatste zittingen, vooral ten aanzien van het departement van justitie, en tegen het gevoelen van het ministerie heeft ingevoerd, zouden den heer *Casimir Perier* aanleiding hebben gegeven, om de waarschijnlijke gevolgen van dien maatregel ernstig te overwegen; men meent dat de berigten uit de provincien van dien aard zijn, dat men bij eene nieuwe verkiezing, op grond der beslissende meerderheid zoude kunnen rekenen.

— De 13 februarij, zijnde de jaardag van den overleden hertog van Berry, heeft tot niets buitengewoons aanleiding gegeven; tot op vier uren na den middag was de begrafenis in de diepste rust en niets scheen vooraf te zullen geschieden, zoodat de jongste voorspelling van op dezen dag onlusten, even als de vroeger gezand, niet in vervulling vindt. De posten der linietroepen en der gendarmen waren als gewoon bezet.

— De kamer van beschuldiging heeft de zeven personen, welke door het luiden der klokken van den toren der *Dame*, eene volksbeweging wilden veroorzaken, en alstoen gearresteerd, naar het hof van assises verwezen, als beschuldigd van poging tot omverwerping van het bestuur.

— De *Globe*, het dagblad der St. Simonisten, vermeldt, dat de procureur des konings, van een regter ter instructie verwekt zich zondag laatstleden naar de gewone vergaderzaal der St. Simonisten in de wijk St. Antoine begeven heeft, om tot sluiting derzelve over te gaan; de vergadering is vreedzaam gescheiden.

Belgie.

BRUSSEL, 17 February.

De Koning heeft, bij besluit, de oprigting van een conservatoirs voor de muziek te Brussel bevolen, ter vervanging van de voormalige koninklijke muzikschool.

Bij een ander besluit is de heer *D. Behr* tot residerend minister bij de republiek der vereenigde staten van Noord-Amerika benoemd.

— Onze *Moniteur* behelst heden het volgende:

«De overeenkomst betrekkelijk de vestingen, den 14 december gesloten, moest twee maanden later, derhalve op den 14 februarij, geratificeerd zijn; dien dag (14 februarij) hebben de plenipotentiarissen van Oostenryk, Groot-Brittannië, Pruisen en Rusland zich vereenigd, en, met gemeen overleg van den belgischen plenipotentiaris, het tijdstip der ratificatie tot den 15 maart verlengd.»

— De heer *Beyts*, lid van den senaat, is snergisteren plotseljk aan eene heroerte overleden.

— De sessie van de kamer der gedeputeerden is op dit oogenblik bezig, met het onderzoeken der nieuwe wet op de

provinciale organisatie, welke zeer liberale bepalingen men oer het algemeen eenstemmig erkent. Heden is er openbare zitting bij de gedeputeerden tot het hooren van rapporten op petitiën, en waarschijnlijk stemming over de provisionele kredieten.

Het budget van oorlog belooft eene som van 28,400,000 gulden. De commissie heeft het tot op 26,522,922 verminderd; derhalve eene reductie van 1,877,078. Het tractement der ministers, dat op 11,000 gulden was gebragt, heeft de commissie met 500 gulden meenen te moeten verminderen en het dus op 10,500 bepaald.

— Het gouvernement schijnt werkelijk tot het doen aanleggen eens ijzeren spoorwegs van Antwerpen naar Keulen, besloten te zijn; men zal het eerst begiinnen aan het deel van den weg, dat gelegen is tusschen Antwerpen en de Maas, tot Luik toe. De plannen, profils, begrotingen, voorwaarden en verdere aanwijzingen zijn reeds opgemaakt; van den 15 maart af, zullen dezelve openbaar zijn en op het ministerie van binnenlandsche zaken voor het publiek ter lezing liggen. De toewijzing der aanlegging schijnt tegen de maand mei bepaald.

OVER DE FINANCIËN.

In vorige eeuwen hoorde men in de monarchien van impositen bijna niet spreken; dezelve waren als het ware onbekend; en daar deze destijds bestonden, waren zij buitengewoon, dat is, men heeft dezelve niet dan in groote noodzakelijkheid, onder de benaming van *Beden*, en dan zelfs nog moest het volk in dezelve toestemmen. In die tijden voorzagen de vorsten uit hunne eigene domeinen en inkomsten en door middel van hunne regten, welke genoemd worden *de regten der overigheid* (*droits régaliens*), in de openbare behoeften.

Maar deze aanmerking kan niet algemeen op de hedendaagsche republieken noch op de constitutionele gouvernementen worden toegepast. Men begrijpe wel, dat het daar, waar de soevereiniteit onder een groot aantal personen verdeeld wordt, onmogelijk is, dat een enkele zich met al de uitgaven belaste. Het is natuurlijk, het is in allen opzichte met de regtvaardigheid overeenkomstig, dat zij, die deel aan de soevereiniteit hebben, er ook de lasten van dragen. Doch dit kan men, strikt genomen, niet ingelijks zeggen van hen, die aan dezelve geen deel hebben; en evenwel betalen deze laatste zoowel als de anderen. Den staat der zaken wil het ongelukkig zoo. De toestand van het grootste gedeelte der hedendaagsche staten, zoowel monarchalen als constitutionelen of republikeinschen, is zodanig, dat het moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk is, om de publieke lasten alleen te leggen op die klasse van menschen, welke staatkundige regten uitoefent, en dat de gouvernementen genoodzaakt zijn ook het grootste gedeelte van alle personen, welke geene leden van het bestuur zijn, daaraan te onderwerpen.

Maar wat moet dan als eene der voornaamste redenen beschouwd worden, dat de impositen of belastingen in de meeste staten thans tot zoo eene overdravene hoogte zijn opgevoerd, dat het onmogelijk zoude wezen daarin uit dominante inkomsten en vorstelijke regten te voorzien?

De beantwoording dezer vraag is dat er geen verschil ontstaan moet, naar het schijnt, de permanente legers en de overdravene uitbreiding, welke de laatste staat alom gekregen heeft, als de voornaamste oorzaak van den toestand, die hier besproken wordt. Eerijds waren, gelijk men weet, de permanente legers en de geregelde troepen bekend. Men wist dat, wanneer het oorlog was, en wanneer de vrede was gesloten, keerde men naar zijne haardsteden terug. Meer dan eens zelfs werden de oorlogen, uit gebrek aan soldaten, uit gebrek aan strijders geëindigd. En zulks moet geene verwondering baren, wanneer men overweegt, dat men eertijds ook den geessel der militaire conscriptie niet kende. De permanente legers ontstonden langzamerhand; maar zij waren in het begin der voorgaande eeuw nog zoo weinig aanmerkelijk, dat het getal soldaten van dien tyd nog niet gelijk stond aan dat der officieren van dezen tyd. En ofschoon de permanente legers thans zoodanig zijn, dat zij, in vele staten tot drie, vier ja vijfmaal honderd duizend man beloopten, moet men echter opmerken dat de eigenlijk gezegde krijgsmaden daarvan misschien het grootste getal niet uitmaken. De reeks der ambtenaren, welke onvermijdelijk zijn voor de huishoudelijke administratie van een zoo groot huizezin, hetwelk men moet huisvesten, voeden, kleeden, wapenen, in den staat van gezondheid en ziekte verzorgen, bezoldigen, onderwijzen en van alles voorzien, gelijk kleine kinderen, maakt een bijna zoo groot getal nieuwe ambtenaren uit, welke men in vroegere tijden geheel konde missen.

Men leide eens, zegt een zeker schrijver, op de nabijge van commissen of schrijvers, aan de compagnien, de bataljons, de regementen, de afdelingen, de generale commandanten en de stafs, enkel tot de uitvaardiging der dagelijkse bevelen en rapporten bevoegd; men deuke eens aan de muzikanten bij een corps en aan de ambtenaren voor de rekening en de conscriptie; aan die voor de remontering der paarden, welke nog talrijker zijn, wanneer er koninklijke stoeterijen bestaan;

men stelle zich de menigte commissarissen en onder-commissarissen van oorlog, intendanten en onder-intendanten voor, tot alles, wat de inspectie, de soldijen en de kassen betreft; het bestuur der levensmiddelen en logementen; tot den aankoop, de behandeling en de verdeling der vivres, fourrages, verwarmings- en verlichtingsmiddelen, welke om in bewaring te worden gesteld, honderden hoofd- en secondaire magazijnen vereischen; het gedeelte kledingstukken en zoo vele andere bijkomende behoeften der troepen, als het paardetui, de militaire bedden, de kasernering- en kampement-stukken; het zoo talrijk personeel der arsenalen met al de werklieden tot de fabricatie der artillerie, der schietgeweren, der blanke wapenen, van het kruid en de salpeter; de administratie der posten en transporten, der militaire convooien en equipagen; het geneeskundig departement in deszelfs geheele uitgestrektheid, die hiërarchie van officieren van gezondheid, van hoofd-geneesheeren des legers, van geneesheeren en chirurgijn-majors, de niet minder talrijke menigte van diegenen, welke in de garnisoenen, de regimenten en de bataillons zijn aangesteld; de apothekers van allerlei soort, de ambtenaren van het bestuur der geneesmiddelen, der ziekenhuizen, der ziekenoppassers in de hospitalen, enz.; vervolgens de gestichten van militair onderwijs, de personen met het onderwijs, de administratie en den dienstdienst in de militaire scholen, in die der artillerie, der genie en der rijkswacht, belasting, eindelijk de auditoren of officieren van justitie, hetzij ter vervolging en straffing der militaire misdaden, hetzij ter beoordeeling van onderlinge geschillen, hetzij eindelijk ter vermindering en administratie der nalatenschappen. Men denke aan dat alles, zonder daaronder de Aumoniers te rekenen en van zal men zich een flauw denkbeeld van het onnoemelijk aantal ambtenaren in een leger, zoowel als van de onberekenbare kosten, welke hetzelfde vereischt, kunnen maken.... In één woord, het is duidelijk dat, indien een soeverein, behalve zijne landmacht, ook nog eene magt ter zee bezit, het zelf zijn gewapende en niet gewapende dienaars daardoor alleen misschien zal verdubbeld worden.

De permanente legers zijn echter niet de eenige wond van de financiën der hedendaagsche staten; maar zij is de voorwaarde, en indien men het middel niet vindt om dezelve substantieel te verminderen, zullen zij, naar alle waarschijnlijkheid, vroeg of laat eene crisis veroorzaken, die de zaken tot haren natuurlijken staat zal terug brengen. De menschelijke maatschappij is niet daargesteld om zoo gewapend te blijven.

Van den heer Balstaen van den Noord-Brabander.

17. Februarij 1830.

Het is nu bijna anderhalf jaar, dat men begonnen heeft het grootste gedeelte onzer armee, in de provincie Noord-Brabant te doen kantonneren; dikwijls heb ik bij mij zelven geroepen, en heb niet minder bewonderd, de gastrijke wijze, op welke die troepen door en bij de ingezetenen zijn ontfangen, en de weinige openbare klagen, die zich daarover hebben doen hooren. De meeste hebben zich geduldig dezen last en de nadelen geërsoet, en des niet te min zijn en worden nog bij voortduring de ingezetenen dezer provincie bij velen in de noordelijke provinciën als onnutte knechten beschouwd. De voordeelen, die zij eegigen door het verblijf der troepen genoten worden, worden aan dezelve beurd, en door niemand worden de lasten en nadelen der voortdurende inkwartiering beklagd.

Eygenlijk als er een voorbeeld bestaat, dat eens armee bijna een en een half jaar in dezelfde provincie is gekantonnerd gebleven, zal er ook geen voorbeeld kunnen worden aangehaald, van zoo eene voortdurende goede en gastrijke behandelingswijze als door de Noord-Brabanders aan de militairen van alle omtang is en wordt bezorgd.

De ingezetenen bejveren zich de militairen naar hun vermoogen te ontfangen, en in de eerste maanden zijn bijna al de of ficiëren door konne waarden en gastheeren gratis gehuisvest en gevoed. Het is waar, dat in latere tijden door de meeste officieren eene schikking wegens de voeding met hunne waarden is gemaakt, die toch meestal zoodanig is, dat dezelve niet anders dan als eene geringe schadeloosstelling voor de verleende mededelingen kan worden beschouwd; voor de huisvesting en de bezorging van vuur en licht wordt niets betaald, even omtrent als er gesproken wordt van de verordeningen, die deswegens bestaan.

Het heeft mij verwonderd, dat door niemand daargen nog in het openbaar is gehandeld, en ik had verwacht, na den brief gelezen te hebben, die in uw dagblad van den 7 dezes is geplaatst en waarbij deswegens eenige inlichtingen worden verzocht, dat daarop al dadelijk een voldoende antwoord zou zijn gegeven.

De schryver van den brief schijnt alleen bekend te wezen met het reglement van Z. K. H. van den 26 juni 1814, n. 1, no. 1, o. p. de huisvesting van de troepen van den staat, en de bepalingen, die deswegens geopperd zijn, zijn waarlijk niet onbegrijpelijk, want ook naar aanleiding van dat reglement, waarbij bepaald is, dat door de officieren voor behoortelijke kwartieren, overeenkomstig hunnen rang zal betaald worden, als door

Een luitenant-generaal	f 200
" generaal-majoor	75
" kolonel	50
" luitenant-kolonel en majoor	36
" kapitein	20
" luitenant	10

in iedere maand, zou men moeten opmaken, dat aan die heeren geene huisvesting gratis behoeft bezorgd te worden, en vooral geen vuur en licht voor hunne kamers en bureaux. Het is waar, dat voornoemd reglement alleen schijnt gemaakt te zijn, voor de huisvesting van troepen in tijden van vrede, of bij het betrekken van garnizoens plaatsen, ofschoon dit daarbij niet stellig gezegd wordt, doch kan het voortdurend kantonneren, daarmede niet worden gelijk gesteld. Immers het ghuvernement berekenende de meerdere kosten, waaraan de officieren bij het kantonneren der troepen onderworpen zijn, heeft aan dezelve buitengewone toelagen toegekend, en kan voorzeker daarbij de bedoeling niet gehad hebben, dat door de ingezetenen van den staat, hen daarenboven de huisvesting, vuur, licht en verdere behoeftigheden gratis zouden bezorgd worden, en dezelve alzo buiten het staatsgeld van het derde hunderd woning nog aan eene buitengewone belasting te onderwerpen.

Van hoe het zij, behalve gezegd reglement bestaat er nog een ander, dat bij den schryver van voorn. brief en waarschijnlijk bij meest alle onbekend, en meer bijzonder op het onder- bavig geval van toepassing is. Hetzelve is bij Z. K. H. op den 3 augustus 1814, onder n. 33 genoomen, en regelt de kantonneringen der troepen en der ingezetenen bij het kantonneren der kantonneren van eerstgemelde.

Bij dit reglement wordt bepaald, dat bij het kantonneren van troepen de ingezetenen zeven stuivers zal worden te goed gedaan voor de huisvesting en voeding der onderofficieren en soldaten en dat de officieren zich, ten hunnen kosten, van spys en drank moeten voorzien, almede dat ingeval aan de troepen campagne vivres vullen worden uitgedeeld, alsdan voor de huisvesting en de bezorging, en eene plaats aan den gemeenen haard, twee stuivers zal worden te goed gedaan, welke twee stuivers aan de oogenijckte soldat zullen worden gekort.

Uit welke bepalingen zeer duidelijk blijkt, vooreerst dat aan de officieren geene voeding behoeft te worden bezorgd, en ten andere, dat vermits de onderofficieren en soldaten door eene korting op hunne soldij hunne huisvesting zelfs moeten betalen, de officieren die geene korting op hunne soldij ondergaan, maar daarentegen buitengewone toelagen genieten, geene aanspraak op vrijsluiting van nog veel minder op eene gratis bezorging van vuur en licht behoeven te maken.

LETTERKUNDIGE AANKONDINGEN.

- 31. * * Bij den Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM, te Utrecht, is uitgegeven en verder alom verbringbaar gesteld:
 - Het Portret van den Aht F. DE LA MEEREN d. S., op Chinesisch Papier.
 - Hetzelfde in Maronielouwen Lijst met Glas. 3-00.
 - Dit Portret door eene kunstige hand op Steen gebracht, en volkomen gelijkend aan het oorspronkelijk Gouje, te Parys uitgegeven, onderscheidt zich gunstig van eene vroegere Uitgave hier te lande, zoo door nette uitvoering als door eene volkomene gelijkheid met den vermaarden Schryver, die zich zoo onsterfelijk reetien op de achting van alle Katholijken verwoon heeft.
- 32. * * Bij de Uitgevers dezes dagblads, de Gebroeders LANGENHUYSEN, te Busch, zijn onder anderen de volgende boeken te bekomen:
 - 1. GEBEDEN aan onzen Heer JESUS CHRISTUS op de twaalf tijdvakken Zijns Lijdens. Prijs 15 Cents
 - 2. LEERREDENEN op alle Zon- en Feesdagen, en MEDITATIEN op het Lijden onzes Heeren J. C., in 3 deelen, door J. MULDER. Prijs f 2-00.
 - 3. MEDITATIEN op den Lijdenden en Stervenden JESUS, door M. J. DE BASS. Prijs f 2-00.
 - 4. Het Lijden van onzen Heer JESUS CHRISTUS, verdeeld in XLIX MEDITATIEN, door HOLEN. Prijs f 1-05.
 - 5. De Blijdenis van den H. AUGUSTINUS, op nieuw vertaald, door eenen Roomsche-Katholijken Priester; bekekelijk goedgekeurd. Prijs f 1-50.

BEKENDMAKINGEN.

35. * * Er wordt een JONGELING van 15 à 18 jaren, van den Roomsche-Katholijken Godsdienst, in eene Tabaks en Kruideniers Affaire gevraagd; iemand hierop reflecterende, gelieve zich te adresseren aan de uitgevers dezer Courant, onder letter D. Brieven franco.